

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il; דוא"ל: info@cbs.gov.il; פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ה בניסן, תשפ"ג
16 באפריל, 3202
122/2023

ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ג On the Occasion of the Holocaust Day, 2023

לראשונה מתפרסמים בהודעה זו נתונים מתוך הסקר החברתי של הלמ"ס.

יהודים בישראל ובעולם¹

- בתחילת שנת 2022 מספר היהודים בעולם היה 15.3 מיליון, מתוכם מספר היהודים החיים בישראל הוא כ-7.0 מיליון (כ-46% מהיהודים בעולם).
- בשנת 1939, ערב מלחמת העולם השנייה, מספר היהודים בעולם היה 16.6 מיליון, מתוכם 449 אלף בישראל (3%).
- בשנת 1948, ערב הקמת המדינה, מספר היהודים בעולם היה 11.5 מיליון, מתוכם 650 אלף בישראל (6%).

ניצולי שואה

- ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ג חיים בישראל 147,199 ניצולי שואה ונפגעי התנכלויות אנטישמיות בתקופת השואה.
- על פי נתוני סוף 2022
- 61% מכלל ניצולי השואה הן נשים ו-39% הם גברים.
- 4.5% מהניצולים עלו לישראל עוד לפני קום המדינה, בשנים 1933-1947. כשליש (31.7%) מהניצולים עלו לישראל בגל העלייה הגדול (1948-1951) לאחר קום המדינה. עוד 29.7% עלו בשנים 1952-1989, וכשליש (34.1%) עלו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת, בתקופת גל העלייה האחרון מבריה"מ (לשעבר).

נתונים מהסקר החברתי 2021

- 87% מניצולי השואה 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים' מחייהם, בדומה ל-88% מכלל היהודים ואחרים בני 76 ומעלה.
- 17.3% מניצולי השואה חשו בדידות לעיתים קרובות, לעומת 12.6% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה.

¹ הגדרות האוכלוסייה לכל המדינות, מלבד ישראל, מתייחסות לאוכלוסיית "ליבה" יהודית, הכוללת אנשים המגדירים את עצמם יהודים או אנשים שנולדו להורים יהודים ושאינן להם הגדרת זהות דתית או אתנית. נתונים אלו על יהדות העולם מבוססים על עבודתו רבת השנים של פרופ' סרג'ו דלה-פרגולה במסגרת המדור לדמוגרפיה ולסטטיסטיקה של היהודים, המכון ליהדות זמננו ע"ש א. הרמן, האוניברסיטה העברית בירושלים. עבודה זו עברה לאחריות הלמ"ס בשיתוף האוניברסיטה העברית ובתמיכה של משרד התפוצות.

יהודים בישראל בעולם

- בתחילת שנת 2022 מספר היהודים בעולם היה 15.3 מיליון.
- בשנת 1939, ערב מלחמת העולם השנייה, מספר היהודים בעולם היה 16.6 מיליון, מתוכם 449 אלף בישראל (3%).
- בשנת 1948, ערב הקמת המדינה, מספר היהודים בעולם היה 11.5 מיליון, מתוכם 650 אלף בישראל (6%).

מתוך 15.3 מיליון היהודים בעולם:

- 7.0 מיליון יהודים בישראל
- 6.0 מיליון בארה"ב
- 442 אלף בצרפת
- 394 אלף בקנדה
- 292 אלף בממלכה המאוחדת
- 173 אלף בארגנטינה
- 145 אלף ברוסיה
- 118 אלף בגרמניה
- 118 אלף באוסטרליה

יהודים בישראל לפי יבשת מוצא²

מספר היהודים בישראל: כ-7.0 מיליון (כ-46% מהיהודים בעולם)

מהם: כ-5.6 מיליון נולדו בארץ

כ-1.4 מיליון נולדו בחו"ל

מתוכם:

1.0 מיליון נולדו באירופה ובאמריקה

280.0 אלף נולדו באפריקה

149.1 אלף נולדו באסיה

ניצולי השואה

ערב יום הזיכרון לשואה ולגבורה תשפ"ג חיים בישראל 147,199 ניצולי שואה ונפגעי התנכלויות אנטישמיות בתקופת השואה.

הנתונים נלקחו מקובץ שהתקבל מהרשות לזכויות ניצולי השואה. הרשות לזכויות ניצולי השואה משמשת זרוע של מדינת ישראל לתגמול ניצולי השואה ששהו במחנות, בגטאות ובמקומות מסתור וכן נכי המלחמה, נכי רדיפות הנאצים והפליטים. בנוסף על כך, הרשות לניצולי השואה הכירה במעמד של תושבי עיראק

² הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (2022) שנתון סטטיסטי לישראל 2022, לוח 2.9.

שנכחו באירועי הפרהוד³ ביוני 1941 ובתושבי מרוקו ואלג'יריה שחוו הגבלות בתעסוקה ובמקום מגורים בתקופת משטר וישי והיו חשופים למשטר הנאצי.

נתונים דמוגרפיים נבחרים (נתוני סוף 2022)

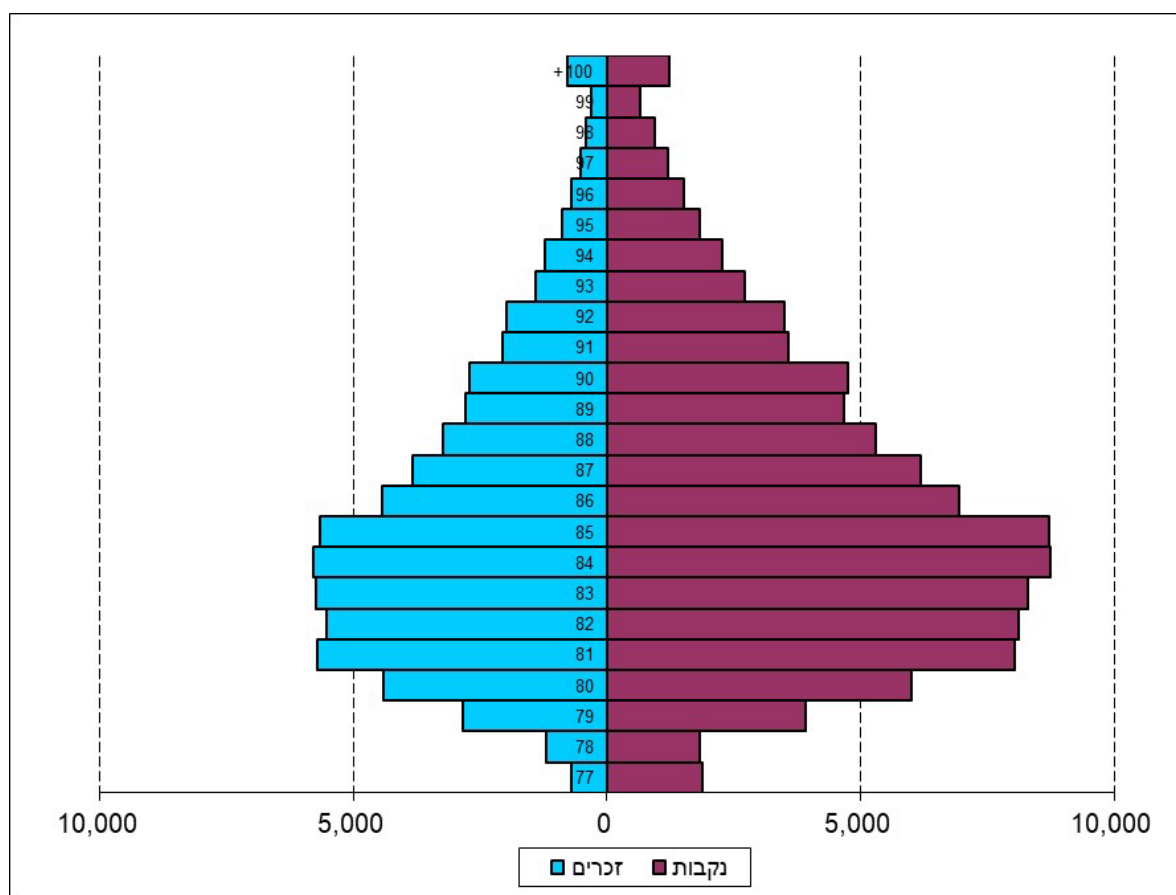
גיל ומין

61% מכלל ניצולי השואה הן נשים ו-39% הם גברים. כ-38% מהניצולים נולדו בתקופת מלחמת העולם השנייה, בשנים 1939-1945, והם בני 77-83 בסוף 2022. עוד כ-40% מסך כל הניצולים הם בני 84-89, והשאר מעל גיל 90 (כ-22%).

מצב משפחתי

50% מכלל ניצולי השואה הם אלמנים/ אלמנות, 37.7% נשואים/נשואות, 10.3% גרושים/גרושות וכ-2% בלבד רווקים/רווקות.

תרשים 1 - ניצולי שואה לפי מין וגיל, 2022⁴

³ הכוונה לפרעות שנערכו באוכלוסייה היהודית בבגדאד, בירת עיראק, בחג השבועות בשנת 1941. בפרעות נרצחו לפחות 179 יהודים, 2,118 נפצעו, 242 ילדים הפכו ליתומים, ורכוש רב נבזז. מספר בני האדם שרכושם נבזז הגיע לכ-50,000 (מתוך ויקיפדיה, 21 בפברואר 2023).
⁴ הנתונים של בני 100 ומעלה עלולים לכלול טעויות דיווח.

ארץ לידה ותקופת עלייה

63% מניצולי השואה החיים בישראל הם ילידי אירופה (105.9 אלף). ילידי בריה"מ (לשעבר) הם הקבוצה הגדולה – 36.7%, עוד 11.3% הם ילידי רומניה ו-5.2% ילידי פולין.

15.7% מניצולי השואה הם ילידי מרוקו וכ-2.1% ילידי אלג'יריה שסבלו מהגבלות שונות בתקופת משטר וישי, 10.4% הם ילידי עיראק שחוו את מאורעות הפרהוד. 6.5% הנותרים הם מתוניסיה ולוב.

לוח א - ניצולי שואה לפי ארץ לידה, 2022

אחוז	ארץ לידה
100.0	סך כולל
63.1	ארצות אירופה – סך הכל
36.7	בריה"מ (לשעבר)
11.3	רומניה
5.2	פולין
2.7	בולגריה
1.7	גרמניה ואוסטרייה
1.4	הונגריה
1.1	צרפת
3.0	שאר ארצות אירופה
35.1	ארצות אסיה ואפריקה – סך הכל
15.7	מרוקו
10.4	עיראק
3.9	תוניסיה
2.6	לוב
2.1	אלג'יריה
0.4	שאר ארצות אסיה-אפריקה
1.8	שאר ארצות

4.5% מהניצולים עלו לישראל עוד לפני קום המדינה, בשנים 1933-1947. כשליש (31.7%) מהניצולים עלו לישראל בגל העלייה הגדול (1948-1951) לאחר קום המדינה. עוד 29.7% עלו בשנים 1952-1989, וכשליש (34.1%) עלו מאז שנות ה-90 של המאה הקודמת, בתקופת גל העלייה האחרון מבריה"מ (לשעבר).

61.6% מניצולי השואה מגרמניה ומאוסטרייה עלו לישראל עוד טרם הקמת המדינה. רוב הניצולים מפולין, בולגריה, הונגריה, עיראק ולוב עלו לישראל בגל העלייה הראשון (1948-1951). מרבית ילידי מרוקו ותוניסיה עלו בשנות ה-50 וה-60 של המאה הקודמת. ואילו רוב הניצולים מבריה"מ (לשעבר) עלו החל משנת 1990.

לוח ב - ניצולי שואה לפי תקופת העלייה וארץ לידה, אחוזים

2022-1990	1989-1952	1951-1948	1947-1933	סך הכל	ארץ לידה
34.1	29.7	31.7	4.5	100.0	סך הכל
					מזה:
84.3	13.5	1.6	0.5	100.0	בריה"מ (לשעבר)
2.4	43.9	47.9	5.8	100.0	רומניה
2.5	18.3	61.2	18.1	100.0	פולין
3.1	4.4	85.7	6.7	100.0	בולגריה
7.2	15.0	16.2	61.6	100.0	גרמניה ואוסטרייה
4.0	21.6	52.9	21.5	100.0	הונגריה
4.6	78.9	16.2	0.3	100.0	מרוקו
0.2	2.6	94.0	3.2	100.0	עיראק
13.6	58.9	27.2	0.3	100.0	תוניסיה
0.4	8.0	90.1	1.5	100.0	לוב
39.2	44.2	15.8	0.8	100.0	אלג'יריה

נתונים נבחרים על ניצולי שואה בני 76 ומעלה החיים כיום בישראל מתוך הסקר החברתי, 2021

שביעות רצון מהחיים

כ-87% מניצולי השואה 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים' מחייהם, בדומה ל-88% מכלל היהודים והאחרים⁵ בני 76 ומעלה.

כ-81% מהניצולים 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים' ממצבם הכלכלי, בדומה ל-80% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה.

כ-94.2% מהניצולים 'מרוצים מאוד' או 'מרוצים' מהקשר שלהם עם בני משפחתם, בדומה ל-95.8% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה.

תחושת בדידות ודיכאון⁶

17.3% מהניצולים חשו בדידות לעיתים קרובות, לעומת 12.6% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה.

46.8% חשו מדוכאים, 10.2% חשו מדוכאים לעיתים קרובות, בהשוואה ל-43.4% ול-9% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה, בהתאמה.

⁵ אחרים כוללים נוצרים לא-ערבים ואנשים שאינם מסווגים לפי דת במרשם האוכלוסין.

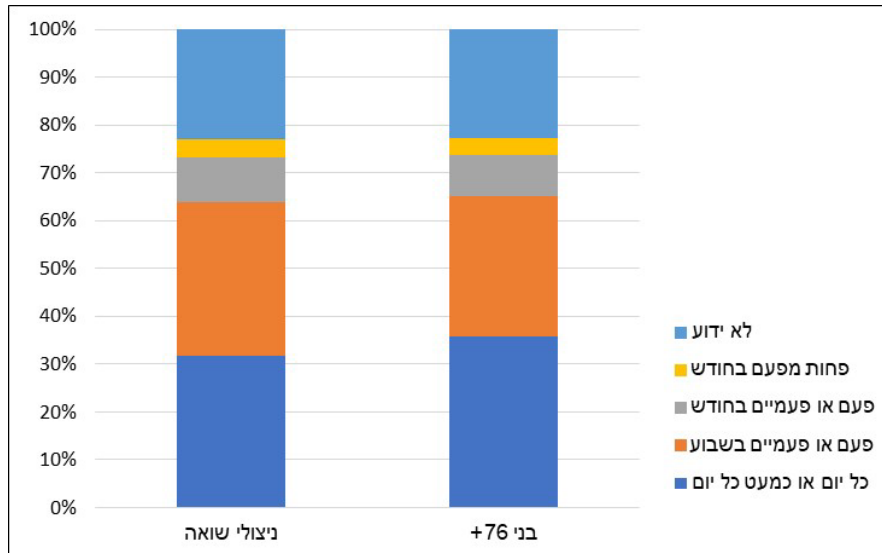
⁶ ב-12 החודשים שקדמו לריאיון

תדירות תקשורת עם חברים

בתרשים 2 ניתן לראות כי 31.6% מניצולי השואה נמצאים בקשר עם חבריהם (נפגשים או מדברים איתם בטלפון) בכל יום או כמעט בכל יום, לעומת 35.8% מכלל היהודים והאחרים בני 76 ומעלה.

תרשים 2 - תדירות התקשורת עם חברים בקרב ניצולי שואה ובקרב יהודים ואחרים בני 76 ומעלה,

הסקר החברתי 2021

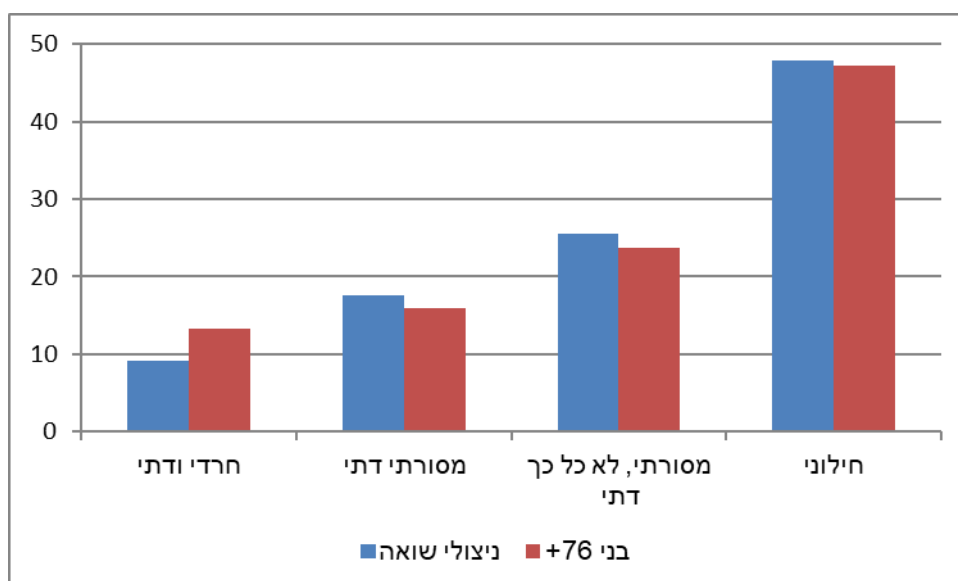
מידת הדתיות בקרב היהודים

האוכלוסייה היהודית נשאלה בסקר האם את/ה רואה את עצמך כחרדי, דתי, מסורתי דתי, מסורתי לא כל כך דתי או חילוני.

47.8% מהניצולים מגדירים את עצמם כחילונים (בדומה ל-47.2% מהיהודים והאחרים), רק 9.1% מגדירים את עצמם כחרדים ודתיים (13.2% מהיהודים והאחרים).

תרשים 3 - מידת דתיות בקרב ניצולי שואה ובקרב יהודים ואחרים בני 76 ומעלה, אחוזים,

הסקר החברתי 2021

הסקר החברתי נערך על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מדי שנה מאז 2002. הסקר מספק מידע על תנאי החיים של אוכלוסיית ישראל בנושאי: דיור, רכב, בריאות, השכלה, שימוש באינטרנט, תעסוקה, נפש, קשר עם בני משפחה וחברים, פעילות התנדבותית, מצב כלכלי, שביעות רצון ואמון.

בשנת 2021 עסק הסקר בנושאים: תחבורה, בטיחות בדרכים, שימוש בשפות ומדדי איכות חיים.

במסגרת הסקר החברתי 2021 רואיינו 7,416 איש בני 20 ומעלה, המייצגים כ-5.9 מיליון איש בגילים אלו.

[לדף הסקר החברתי באתר הלמ"ס](#)

[לשאלון הסקר החברתי 2021](#)

[למחולל הלוחות של הסקר החברתי](#)